

Hírlevél



BEVEZETŐ

2017. III. évfolyam 4. szám

Hírlevelünkben az elmúlt év végének eseményeiről számolunk be. Ezt a hagyományosan konferenciákkal, habilitációkkal és értékelésekkel teli időszakot ebben az évben már új irodaépületünkben tölthettük.

Fókusz rovatunkban munkatársunk MTA doktori értekezéséből olvashatnak részleteket Magyarország relatív fejlettségéről. Kutatási beszámolóban a Világgazdasági Intézet igazgatója gazdasági ciklusokról szóló előadását választottuk, kutatócsoportjaink bemutatását az újonnan alakult Agglomeráció és társadalmi kapcsolathálózatok Lendület csoporttal folytatjuk, és beszámolunk az Enyedi György tiszteletére rendezett emlékülésről is.

Hírt adunk továbbá frissen megjelent publikációinkról, könyveinkről, aktuális rendezvényeinkről, betöltendő új álláshelyünkről.

Kellemes olvasást kívánunk!

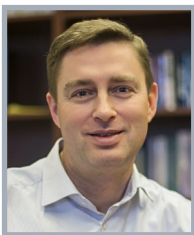
A tartalomból

Fókuszban	
Magyarország fejlettsége nemzetközi összehasonlításban	1
KRTK-konferencia	
Emlékülés Enyedi György szellemi örökségéről	4
Kutatási beszámoló	
Műszaki fejlődés és hosszú távú gazdasági ciklusok	6
Bemutatkozik az	
Agglomeráció és társadalmi kapcsolathálózatok kutatócsoport	9
Hírek, kitüntetések	10
Eseménynapló	
október — január	11
Válogatás friss publikációinkból	12
Programajánló, üzenőfal	13

FÓKUSZBAN

Magyarország fejlettsége nemzetközi összehasonlításban

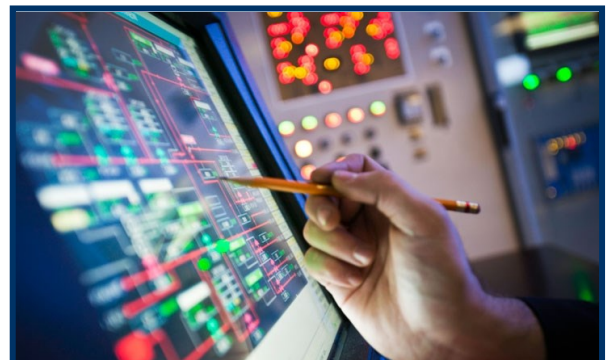
Kónya István írása MTA doktori értekezése alapján



A gazdasági fejlődés kérdése központi szerepet játszik a modern társadalmakban. Az ipari forradalom előtt az emberek világszemlélete alapvetően statikus volt, az általános jólét növekedése a közgondolkodás szerint csak esetleges és átmeneti lehetett. Ha sikerült is egy társadalomnak széles körben érzékelhető gazdasági növekedést elérnie, ennek óhatatlanul véget vetettek a háborúk, járványok, vagy a gazdasági fejlődést kísérő népességnövekedés (Malthus, 2012). Az egyéni felemelkedés egyetlen útjának a társadalmon belüli pozíciók megszerzése látszott, a régi elitbe való bekerülés, vagy a régi elit újjal való kicserélése által.

Ez azonban egy nullaösszegű játék: az egyéni boldogulás nem a jólét általános emelkedése, hanem a meglévő javak újraelosztása révén érhető el.

A sors iróniája, hogy Malthus fő művének megjelenésekor már gyökeresen más, a malthusi csapdából való kitörést végre lehetővé tevő erők hatottak. Az elmúlt 200 év során az átlagos egy főre jutó jövedelem Afrikában négyszeresére, Kelet- és Dél -Ázsiában közel hatszorosára, Kelet-Európában és Latin-Amerikában 12-szeresére, Nyugat-Európában 14-szeresére, az úgynevezett telepes gyarmatokon pedig majdnem 23-szorosára nőtt. A stagnáló világ helyét egy dinamikus fejlődő világ gazdaság vette át.



Az átlagos növekedés mögött óriási különbségeket találunk. Bár a világ országainak többsége jelentősen gazdagabb, mint 200 évvel ezelőtt, az országok közötti egyenlőtlenségek is jelentősen megnőttek. Míg az időszak elején Nyugat-Európa Afrikánál körülbelül háromszor volt gazdagabb, addig 2010-re az arány közel 11-szeres! A Nyugat- és Kelet-Európa közötti kezdeti különbség pedig alapvetően nem változott.



Forrás

A növekedélmélet a közgazdaságtan legrégebb és leginkább központi kérdéseit vizsgálja. Mi magyarázza a világgazdaság hosszú stagnálása utáni robbanásszerű növekedést? Miért sikerült a mai fejlett országoknak tartós, kiegyensúlyozott növekedést elérniük? Milyen okokra vezethető vissza a világ többi országának relatív leszakadása? Melyek a sikeres felzárkózás receptjei? Nyilvánvaló, hogy a dilemmák megválaszolása alapvető fontosságú mind a világgazdaság, mind Magyarország számára.

A doktori értekezés első részének fő kérdése az volt, hogy a termelési tényezők felhasználása, illetve az ezek hatékonyságát mérő teljes tényezőtermelékenység (TFP) mekkora súllyal „magyarázza” Magyarország növekedésének alakulását, illetve relatív fejlettségét Nyugat-Európához, illetve a visegrádi országokhoz viszonyítva. Az első országcsoportban Ausztriát, Franciaországot, az Egyesült Királyságot és Németországot, a másodikban pedig Magyarországot mellett Csehországot, Lengyelországot és Szlovákiát vizsgáltam. A következőkben a munkainputra vonatkozó mérésemet mutatom be, ahol Németországhoz viszonyítom a négy visegrádi országot. Ezt követően a négy visegrádi ország 2014-ben mért, Németországhoz viszonyított relatív fejlettségi szintjét bontom fel a tényezők és a termelékenység hozzájárulásaira. Ez a fejlettségi számvitel klasszikus kérdése.

Elméleti háttér

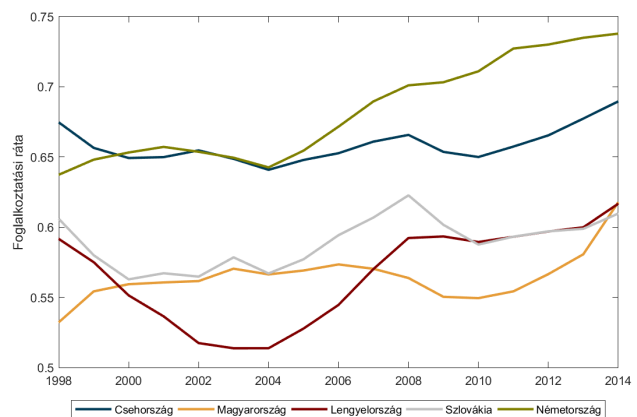
Az elemzéshez általánosságban a neoklasszikus növekedési modellkeretet használom, a fejlettségi számviteli gyakorlathoz elegendő az aggregált neoklasszikus termelési függvény feltevése. Megkönnyíti a felbontást, ha az országokra azonosan paraméterezett Cobb–Douglas-típusú termelési függvényt feltételezünk. Ekkor a fejlettségi különbségek a következőképpen írhatók fel:

$$y_i/y_j = (k_i/k_j)^\alpha (l_i/l_j)^{1-\alpha} (u_i/u_j)^\alpha (TFP_i/TFP_j)$$

ahol y_i az i -edik ország egy főre jutó GDP-je, k_i az egy főre jutó tőkeállomány, l_i a teljes munkainput, u_i pedig a tőke kapacitáskihasználtsága.

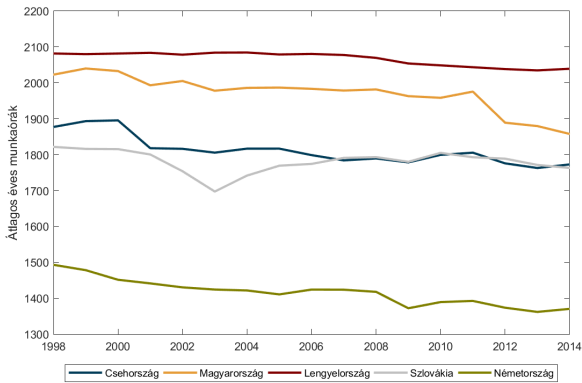
A teljes munkainput három tényező eredőjeként áll elő: a népességhez viszonyított foglalkoztatási ráta, a ledolgozott munkaórák száma és a foglalkoztatottak átlagos emberi tőkéje. Mind a munkaórák, mind az emberi tőke figyelembevétele lényeges lehet. Mint lentebb látni fogjuk, különösen az előbbiben vannak jelentős különbségek az európai országok között.

1. ábra: a foglalkoztatási ráta alakulása



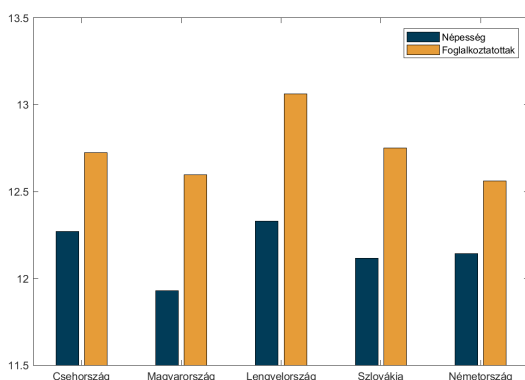
Ha a négy visegrádi országban és Németországban megnézzük a foglalkoztatási ráta alakulását, azt látjuk, hogy Csehország részleges kivételével régióink foglalkoztatása lényegesen alacsonyabb, mint a Németországé. (1. ábra). Ebből arra következtethetnénk, hogy a fejlettségi lemaradást jelentős részben magyarázhatja az alacsonyabb munkainput. A 2. ábra azonban megmutatja, hogy ez nem feltétlenül van így. A visegrádi országokban ugyanis lényegesen magasabb az egy foglalkoztatottra jutó, éves átlagos ledolgozott munkaórák száma. Ha a teljes munkaórákat hasonlítjuk össze, az derül ki, hogy ez a visegrádi országokban nem alacsonyabb, mint Németországban (vagy a többi nyugat-európai országban). Ennek egyik oka, hogy a részmunkaidős foglalkoztatási formák Nyugat-Európa országában sokkal elterjedtebbek.

2. ábra ■ átlagos éves ledolgozott munkaórák száma



A teljes munkainput meghatározásának harmadik tényezője az emberi tőke. Ennek számszerűsítése nem magától értetődő, én a szakirodalom alapján az átlagos iskolázottságot használom erre a célra, azaz az átlagosan elvégzett iskolai évek számát. A korábbi számításokhoz képest újdonság, hogy nem a népességre, hanem az egy munkaóra vetített emberi tőkével dolgozom. Ennek azért lehet jelentősége, mert a visegrádi országokban a foglalkoztatottsági deficit főleg az alacsonyabban képzettek között nagy. A 3. ábra az átlagos iskolázottság szintjét mutatja a népességre, illetve a foglalkoztatottakra vetítve. Láthatjuk, hogy a foglalkoztatottakra illetve a teljes népességre vetített iskolázottsági különbség nagyobb Magyarországon, Lengyelországon és Szlovákiában, mint Németországban vagy Csehországban.

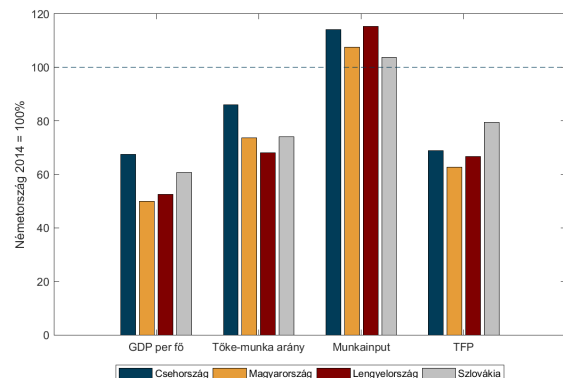
3. ábra ■ átlagos iskolázottság a népesség és a foglalkoztatottak között



Az értekezés külön fejezetben foglalkozik a tőkeinput és a kapacitáskihasználtság számszerűsítésével, ennek részleteire – bár számos érdekes problémát vetnek fel – terjedelmi korlátok miatt itt nem térek ki. A kapacitáskihasználtság figyelembevétele idősoros vizsgálatnál lényeges, de a fejlettség keresztmetszeti összehasonlításánál (az európai gazdasági ciklusok összehangoltsága miatt) eltekinthetünk tőle.

Mindezek alapján a fejlettségi felbontást a 4. ábrán láthatjuk.

4. ábra ■ a relatív fejlettség felbontása, Németország (2004) = 100 százalék



A visegrádi országok egy főre jutó GDP-je vásárlóerő-paritáson a német szint 50-70 százaléka. A felbontás szerint ezt részben az alacsonyabb tőke–munka arány, részben pedig a termelékenység magyarázza. Mint láttuk, a teljes munkainput a visegrádi országokban nem alacsonyabb, mint Németországban. A felzárkózás további tartalékai tehát a tőkeberuházásban és a termelékenységben rejlenek. Az értekezésben megmutatom azt is, hogy mivel a tőke–munka arány pozitívan függ a termelékenység szintjétől, a 4. ábra felbontása némileg félrevezető. Ha a tőkeállomány endogenitását is figyelembe vesszük, akkor azt találjuk, hogy Magyarországon esetében a lemaradás fő okát az alacsonyabb termelékenységben kell keresni.

Hivatkozások

- Kónya István (2016): *A növekedés tényezői Magyarországon*. MTA doktori értekezés
- Kónya István (2018): *Economic Growth in Small Open Economies: Lessons from the Visegrad Countries*. Palgrave–MacMillan.
- Malthus, T. R. (1798/2012): *Essay on the Principle of Population*. Dover Publications.

KRTK-KONFERENCIA

Emlékezés Enyedi György szellemi örökségéről



Enyedi György

A hazai regionális tudomány megalapítójáról, a magyar társadalomtudomány egyik meghatározó alakjáról, az öt éve elhunyt Enyedi György professzor szellemi örökségéről rendeztek emlékülést Budapesten, a Magyar Tudományos Akadémia nagytermében. Az esemény az MTA IX. Osztálya, az MTA KRTK Regionális Kutatások Intézete (a továbbiakban: RKI), az MTA Regionális Tudományi Bizottsága, valamint a Magyar Regionális Tudományi Társaság közös szervezésében került megrendezésre 2017. november 22-én.

Ahogy azt Kovács Katalin (az RKI igazgatója) levezető elnök bevezetőjében is vázolta, az emlékülés előadói Enyedi György tudományos munkásságát és szellemi hagyatékát tekintették át különböző nézőpontokból. Megnyitó beszédében Halmi Péter (az MTA levelező tagja, az MTA IX. Osztályának elnökhelyettese) Enyedi György alkotó munkáját méltatta. A professzor személyében nemcsak a regionális tudomány hazai meghonosítóját, és az MTA Regionális Kutatások Központja alapító igazgatóját tisztelhetjük, hanem a magyar társadalomtudomány meghatározó kutatóját, akinek művei nemzetközi szinten is komoly elismerésekre tartottak számot. Magas szintű tudományos szervező tevékenységének köszönhető a regionális tudomány elfogadtatása a hazai tudományos életben.

Pálné Kovács Ilona (az MTA levelező tagja, az RKI kutatóprofesszora) Enyedi György életútját közpolitikai örökségén keresztül méltatta. Enyedi a regionális tudomány eredményeit felhasználva törekedett arra, hogy a rendszerváltást követően hozzájáruljon a magyar regionális politika kialakításához, és az országban lévő területi különbségek csökkentéséhez. A sokszereplős, decentralizált

kormányzás mellett érvelt, ugyanakkor felismerte azt, hogy a decentralizáció sikere a társadalmi tőkén múlik. A tudomány legfőbb misszióját a különböző jövőképek alkotásában látta.

A regionális tudomány az elmúlt 30 év alatt sokat fejlődött, integrálódott a magyar társadalomtudományba. Ezt jól reprezentálja az az intézményi keretrendszer, amelyben ma a tudományág működik. Ezeket a gondolatokat már Rechnitzer János (elnök, MTA RTB) vázolta, aki Enyedi szellemi örökségét a regionális tudomány mai helyzetén keresztül vázolta fel. A regionális tudomány interdiszciplináris jellegét jól jellemzi az, hogy főbb kutatási irányai változatos témákat ölelnek fel. Elméleti és módszertani kutatásai fokozatosan formálódtak az idők során, mindig válaszokat keresve az adott időszakban fellépő társadalmi-gazdasági kérdésekre, valamint a felmerülő belső és külső kihívásokra. Ehhez olyan szemléletre is szükség van, amely az első generációk tudományos eredményeire, valamint örökségére építve alakítja tovább a magyar regionális tudomány jövőjét.

„Enyedi György munkásságának nagy hatású szegmensét képezte az urbanizációs ciklusok vizsgálata, adaptációja a magyarországi viszonyokhoz” – vázolta Beluszky Pál (kutató professzor emeritus, RKI), aki az alföldi mezővárosokat mint az urbanizációs ciklusok egy „üditő különvét” mutatta be Enyedi munkásságán keresztül. Ezek a települések eltérő utat jártak be az urbanizációs ciklusokba illeszkedő városokhoz képest: alapvetően a mezőgazdasági termelés hozta létre őket; lakosságuk jelentős részét az agrárium foglalkoztatta; falusias kép jellemezte őket, építészetükben nem igazán volt jelen a városi jelleg. Kialakulásukban jelentős szerepe volt a török hódoltságnak. A mezőgazdasággal való szoros kapcsolat miatt a termelési ciklusok komoly szerepet játszottak az egyes települések fejlődésében, ennek jelei a mai napig jól láthatók bizonyos alföldi városok (korábban mezővárosok) esetében.

Korompai Attila (nyugdíjas egyetemi docens, BCE) Enyedi György tudományos pályafutásának korai szakaszát elevenítette fel. A Markos György-féle iskolához tartozott, ahonnan számos, a magyar regionális tudomány eredményeit meghatározó kutató került ki. Ennek az iskolának az öröksége jelentős szerepet játszott abban a szakmai tudományos irányvonalban, amelyet Enyedi később,

az MTA RKK alapításakor kijelölt. A Markos-iskola szellemisége, kutatás-módszertani újításai, tagjai, komoly hatással voltak Enyedi György későbbi munkásságára, és annak hagyományait, illetve eredményeit továbbfejlesztve lett ez a szellemi örökség az Enyedi-iskola része.

Enyedi társadalomszemléletének háttérében a közgazdaságtan, a földrajz, a szociológia és a regionális tudomány vonzáskörzete” állt – vezette be előadását *Timár Judit*

(tudományos főmunkatárs, RKI). Enyedi György a társadalom térbeli szerveződését vizsgálta. Az 1970-es, 1980-as években kutatásai középpontjában a falusi társadalom kérdései álltak, később megjelentek a városi vizsgálatok, a városnövekedés okainak megértése, szocialista és kapitalista társadalmi rendszer összehasonlítása.

A 2000-es évekre kutatói érdeklődése a társadalom egészére, tércategóriákra is kiterjedt, amelyekben a multidiszciplinaritás, illetve az eltérő értékrendek és megközelítési módok ütköztetése is helyet kapott. Iskolateremtői nyitottsággal támogatta az új megközelítési módokat, irányzatokat, ez mind korábbi műveit, mind pedig a 2000-es években született írásait jellemezte.

Lux Gábor (tudományos főmunkatárs, RKI) előadásában Enyedi György kelet-közép-európai kutatásaival foglalkozott. Véleménye szerint nem a szűkös specializáció, hanem a széles látókörűség jellemzi Enyedi műveit. Ezt jól példázza a „Kelet-Közép-Európa gazdaságföldrajza” című munkája, amelyben nem egyszerű leírásra törekszik, hanem a felszín alatt már akkor is meglévő vonásokat, folyamatokat is vázolta. Ennek az örökségnek a továbbélése jelent meg abban a kötetben, amely a Horváth Gyula és majd Lux Gábor által vezetett kutatócsoport munkája nyomán jelent meg a kelet-közép-európai regionális átalakulásáról (Lux–Horváth, szerk., 2017). Hasonlóan Enyedi korábbi munkájához ezt a kötetet is multidiszciplináris megközelítés jellemzi, amelyben a szerzők bemutatják a rendszerváltás utáni időszak gazdasági és társadalmi folyamatait, a területi fejlődési pályákat, valamint a városok, illetve a vidéki területek helyzetét.



„A kutatói téréből megállapítható, hogy a regionális tudománynak viszonylag jelentős utánpótlása van” – hangsúlyozta *Nemes Nagy József* (egyetemi tanár, ELTE), aki különböző (kutatói, szervezeti és kutatási)

tereken keresztül vázolta fel a magyar regionális tudományt. Ezeket a (fiatal) kutatókat

már inkább a regionalizmussal való azonosulás jellemzi a „területi kutatók” körén belül, szemben azzal, hogy korábban

még társadalomtudományi, valamint a társadalomföldrajzi szemlélet jellemezte a kezdő kutatókat.

Az elmúlt években a szervezeti térben átalakultak a versenyviszonyok és a szervezetrendszer, a kutatási témák igen változatosak lettek, a kutatási súlypontok folyamatosan változnak. Ez a sokszínű és dinamikus megközelítés megjelenik Enyedi tudományos örökségében: a „multidiszciplináris tudáskészlet”, a városközpontú világkép, valamint a „tradíció, modernizáció, posztmodernizáció” hármasa. Ezek alapján említhető, hogy a területi kutatásokban a minőség a meghatározó, és kulcsfontosságú, hogy a (tágabban értelmezett) társadalmi tér továbbra is jelen legyen.

Az előadók Enyedi György szellemi örökségét, annak megfelelően igen széles sávban mutatták be. Művei, munkássága, kutatói pályájának egyes szakaszai jól tükrözik

azt a folyamatot, amelynek eredményeként ma látható és érzékelhető a magyar regionális tudomány. Csatári Bálintnak a *Geográfus Hírlevél*be írt összefoglalója hűen tükrözi azt, hogy Enyedi György személye mennyire egyedülálló volt ennek a közösségnek (Csatári, 2017).



Lux Gábor

Horváth Gyula 2012-ben írt megemlékezésében így fogalmazott: „A regionális tudomány Enyedi professzor által elindított tudatos építkezése révén ma Magyarországon megvannak az intézményi és szellemi feltételei annak, hogy a (...) regionális tudomány önálló diszciplínaként fejlődjön a 21. században, és hozzájáruljon a magyar tudományosság európai versenyképességének erősítéséhez” (Horváth, 2012). A regionális tudomány kutatóinak feladata, hogy Enyedi György szellemi hagyatékát ápolják, és továbbadják a következő generációknak, ugyanis ez az örökség adhat szellemi alapot a hazai regionális tudomány további fejlődésének.

Hivatkozások

- Csatári Bálint (2017): „nőttön nő tiszta fénye...”, Geográfus Hírlevél, 48. sz. 12–17. o.
- Horváth Gyula (2012) *Megemlékezés: Enyedi György 1930–2012*, Magyar Tudomány, 173. évf. 10 sz. 1270–1273. o.
- Lux Gábor–Horváth Gyula (szerk.) (2017): *The Routledge Handbook to Regional Development in Central and Eastern Europe*. Routledge, London–New York, 340 o.

Az összefoglalót *Páger Balázs*, az RKI tudományos segédmunkatársa készítette.

Az előadások letölthetők a konferencia honlapjáról.

KUTATÁSI BESZÁMOLÓ

Műszaki fejlődés és hosszú távú gazdasági ciklusok

Szanyi Miklós írása



Szanyi Miklós, igazgató VGI

legfontosabbnak ítélt világgazdasági kérdésekben. A vitafórumokon a kutatás, az oktatás és képzés, az üzleti szféra, valamint a kormányzat szakemberei vesznek részt.

A tanács működtetésében fontos szerep jut a KRTK Világgazdasági Intézetének; *Török Ádám* MTA főtitkár elnöklése mellett, az elnökhelyettesi tisztséget a Világgazdasági Intézet mindenkori igazgatója – jelenleg *Szanyi Miklós* – tölti be, és az intézet gondoskodik a tanács munkáját támogató szervezési és logisztikai feladatokról. A tanács december 14-i alakuló ülésén Szanyi Miklós mutatta be a műszaki fejlődés és a hosszú távú gazdasági ciklusokkal foglalkozó kutatását.

A Magyar Tudományos Akadémia 2007-ben újjászervezte a Világgazdasági Tudományos Tanácsot, amely a negyedévente tart majd vitafórumokat a tagjai által

A közgazdasági gondolkodás régen felismert összefüggése, hogy a gazdasági növekedés legfontosabb hajtóereje a műszaki fejlődés, amely éppúgy elősegíti új termékek létrejöttét, mint a tudományok fejlődését. Az olyan korszakos váltásokat, mint például a vonalas telefonról a mobiltelefonra való váltást nevezzük műszaki-gazdasági paradigma-váltásnak. Párhuzamosan egy-egy ilyen paradigma-váltással a gazdasági erőviszonyok jelentős eltolódása megy végbe a piacokon, mondjuk például azért, mert a korábbi műszaki megoldásokra alapozott gyártó-berendezések költségei jelentős veszteséget okoznak egyes vállalatoknak, és ezek háttérbe szorulnak, miközben új cégek előtérbe kerülnek.

Ugyanígy, nagyobb földrajzi egységek, ipari körzetek, sőt akár országok gazdasági súlya és szerepe is gyökeresen megváltozhat. Az egyenlőtlen fejlődés átrendezi az erőviszonyokat. Éppen ez a folyamat teremthet új esélyeket a korábban lassabban fejlődő térségeknek, országoknak a felzárkózásra. A felzárkózásnak ezek a történelmi pillanatai ritkán, de viszonylag rendszeresen felbukkannak. Ezért érdemes a műszaki és gazdasági fejlődés hosszú távú, történelmi fejlődési ciklusait tanulmányozni.

A szakirodalomban két olyan irányzatot találunk, amelyek a gazdasági fejlődés ciklusait 250-300 évre visszamenőleg vizsgálják. Az időben is első irányzat a *gazdasági fejlődés idősorait vizsgálta*

(beruházásokat, kamatokat, acéltermelést és még néhány más idősort). Az 1930-as évek közepén *Nyikolaj Kondratyev* végzett ilyen megfigyeléseket. Azt találta, hogy a gazdasági fejlődés 50–60 év hosszúságú ciklusokra bontható. A ciklus első felét gyorsuló növekedés és expanzió jellemzi, amit lassulás, recesszió követ, majd a mélypont után újabb fellendülés következik. A lassulás valamilyen nagyobb gazdasági megrázkódtatás, válság idején kulminálódik. Ilyen nagy válságok voltak az 1929–1933-as nagy gazdasági világválság vagy a 2007–2008-as pénzügyi világválság. A hosszú távú gazdasági ciklusokkal foglalkozó újabb kutatások korszerű adatbázisokra támaszkodva ma már képesek a világgazdaság növekedési ütemének változásaival is meghatározni a ciklusszakaszokat.

A másik irányzat, az *evolúciós innovációelmélet* a növekedési ütembeli különbségek okaira kíváncsi, középpontjában *Joseph Schumpeter* osztrák–amerikai közgazdász elmélete áll. Az iskola igyekszik elkülöníteni a háttérben meghúzódó legfontosabb hajtóerőt, a műszaki fejlődés gyorsuló vagy lassuló periódusait, és hangsúlyt helyez az ütemeltérések okainak feltárására is. Megfigyelésük szerint az innovációs erőfeszítések akkor válnak intenzívebbé, amikor a piaci szereplők mozgástere a korábbi műszaki feltételek mellett beszűkül. Amint azonban egy-egy tudományos áttörésre kerül sor, az termékenyítően hat más tudományterületekre is.



iparágban, hanem a hagyományos iparágakban is műszaki fejlődést indukál. A technológiai fejlődésnek ez a szétterjedése válik a műszaki-gazdasági paradigma második szakaszának a leginkább jellemző folyamatává.

A kutatók részletesen vizsgálták a technológiák kialakulásának és szétterjedésének folyamatait, és azt is, hogy ezek a változások milyen szervezeti, intézményi, társadalmi változásokat hoznak létre. Ezek közül az eredmények közül most egyet emelünk ki, a finanszírozást. A vállalati tevékenység külső finanszírozása alapvető jelentőségű minden időszakban. Ugyanakkor a likviditás időszakonként más-más ágazatba és üzleti konstrukcióba áramlik.

A műszaki-gazdasági paradigmák kialakulási szakaszában a magas hozamú, de nagy kockázatú, új, technológiaintenzív vállalkozások finanszírozása kerül

előtérbe. A modern tőkepiacokon spekulációs kereslet alakul ki, és a technológiai részvényeket a tőzsdék túlárazzák. Eszközbuborék jön létre, amely persze segíti az új paradigma legjobb vállalatainak üstököszerű felemelkedését (gondoljunk a maiak közül a Microsoftra, a

Google-ra vagy az Alibabára). Amint az iparági nyertesek köre eléggé szilárdan kialakul, elkezdődik a vesztesek, a meghiúsult műszaki megoldásokat fejlesztők kilépése a piacról. Ez a folyamat akár pánikszerű szabadulási rohamot, tőzsdeválságot is előidézhet a tőkepiacokon. A válság után viszont stabilabb, alacsonyabb szintű megtérülést biztosító (nem árfolyamnyereségre spekuláló) befektetési konstrukciók válnak jellemzővé.

	Az időszak szokásos elnevezése	Központi országok	Az átalakulást kiváltó műszaki újítás	Megjelenés éve
Első	Az első „ipari forradalom”	Anglia	Arkwright fonalgátára Cromfordban	1771
Második	A gőzgép és a vasútépítés kora	Nagy-Britannia, majd USA és Nyugat-Európa	A „Rocket” gőzmozdony első útja a Liverpool-Manchester vasútpályán	1829
Harmadik	Acél, elektromosság és nehézipar kora	USA és Németország	Pittsburghben megnyílik a Carnegie-Bessemer acélüzem (Pennsylvania)	1875
Negyedik	Petrolkémia, autóipar és a tömegtermelés kora	Németország majd Nyugat-Európa	Az első T modell elkészül Detroitban, a Ford tüzemben (Michigan)	1908
Ötödik	Információs és telekommunikációs technológiák kora	USA, majd Európa és Ázsia	Bejelentik az Intel mikroprocesszor kifejlesztését Santa Claraban (Kalifornia)	1971

Forrás: Perez (2002)

Egy technológiai újítás elterjedése a következő minta szerint halad. A fejlődési folyamat elején még több, egymástól eltérő koncepciójú megoldás versenyez. Ezek közül a biológiai evolúcióhoz hasonló piaci szelekció emeli ki a szükségleteket legjobban és leghatékonyabban kielégítő változatot. Ez válik uralkodó megoldássá, amelyet a fejlődés későbbi szakaszában mindenki alkalmazni kezd. A technológia általános elterjedése azonban nemcsak a létrejövő új

Ezt a folyamatot az irányzat több szerzője szerint aktív állami szabályozás is támogatja. A kormányzatok igyekeznek a pusztító tőzsdeválságokat előidéző spekulációt szorosabb szabályozással kordában tartani.

Általánosságban elmondható, hogy minden paradigmaváltás mögött valamilyen olcsó, tömegesen előállítható, potenciálisan korlátlan mennyiségben rendelkezésre álló erőforrás áll. A mikroelektronikai forradalomban ez az erőforrás az olcsó mikroelektronikai alkatrész volt. Mindig van valamilyen új vagy újszerűen használt infrastruktúraelem. Jelenleg ez az internet. És új gazdasági és társadalmi intézmények, újszerű szervezeti megoldások is megjelennek, átalakul az életforma is.

Napjaink egyik újszerű eleme az adatfelhő benne a big dataival. A jövőben ebben a soha nem látott mennyiségű adattömegben való eligazodás, a hatékony keresés és szelektálás válik az egyik legfontosabb tudássá.

Egy másik, határozottan újszerű folyamat a termék létrejöttét és fogyasztását leíró értékláncban a különböző szerepek közötti határok elmosódása. A fogyasztó már egyben termelővé is válik, maga hoz létre bizonyos teljesítményeket, amelyekkel használhatóvá teszi a mások által szolgáltatott eszközöket, alkatrészeket (IKEA-elv).

A fogyasztókat sújtó nagymértékű információs aszimmetria egyre jobban eltűnik az adat-felhő okos használata következtében. A fogyasztás hatékonyabban optimalizálható.

Az előadásról szóló bővebb összefoglaló az [MTA honlapján](#) található. A Világgazdasági Tudományos Tanács előzményeiről és a megalakuló üléséről bővebben itt lehet olvasni. A kutatásról megjelent [műhelytanulmány](#) a VGI oldalán olvasható.

Hivatkozások

- Dosi, G.–Nelson, R. R.: The Evolution of Technologies: An Assessment of the State-of-the-Art. Eurasian Business Review, Vol.3. No.1. 2013. p. 3–46.
- Nordhaus, W. D. (2007): Two centuries of productivity growth in computing. The Journal of Economic History, Vol.67. No.1. 2007. 128–159. o.
- Perez, C.: Technological roots and structural implications of the double bubble at the turn of the Century. CFAP Working Paper, Centre for Financial Analysis & Policy, Cambridge University. No. 31. 2009.
- Perez, C. (2002): *Technological Revolutions and Financial Capital: the Dynamics of Bubbles and Golden Ages*. Cheltenham: Edward Elgar

Az öt műszaki-gazdasági paradigma vezető iparágai és új infrastruktúra elemei

	Kulcstényezők Új technológiák és iparágak	Új infrastruktúrák
1. Az első „ipari forradalom”	Olcsó vízenergia Gépesített pamutipar Kovácsoltvas gépek	Csatornák és országutak
2. A gőzgép és a vasútépítés kora	Olcsó kőszén Gőzgépek Gőzerővel hajtott ipari berendezések Vasérc- és szénbányászat Vasútépítés, vasúti gépgyártás	Vasút Rendszeres postaszolgálat Telegráf Nagy vitorlás kikötők
3. Acél, elektromosság és nehézipar kora	Olcsó öntöttvas (Bessemer technológia) Gőzhajózás Nehézipar Városi közművek és tömegközlekedés Elektromos ipar Konzervgyártás Papíripar, nyomdaipar, sajtótermékek	Világkereskedelem gőzhajózással Szuezi csatorna Transzkontinentális vasutak Nagy acélszerkezetű objektumok építése Telefon Elektromos energia szolgáltatás
4. Petrolkémia, autóipar és a tömegtermelés kora	Olcsó olaj Tömegtermelés az autóiparban Petrolkémia (műanyaggyártás) Belső égésű motorok alkalmazása Elektromos háztartási gépek Mélyhűtött, fagyasztott élelmiszerek	Úthálózat, autópályák, kikötők és repülőterek Üzemanyagtöltő állomások hálózata Általános elektrifikáció Analog távközlési világhálózatok
5. Információs és telekommunikációs technológiák kora	Olcsó mikroelektronikai alkatrészek Számítógépek és szoftverek Telekommunikáció Elektronikus mérő- és érzékelő műszerek Számítógéppel vezérelt gyártás Új anyagok	Digitális távközlési világhálózat (üvegszál, rádiós és műholdas átviteltechnika) Internet, email, más e-szolgáltatások Diverzifikált energiatermelés Nagy sebességű, kombinált szállítási rendszerek

Forrás: Perez (2002)



BEMUTATKOZIK AZ

Agglomeráció és társadalmi kapcsolathálózatok Lendület csoport



A csoport tagjai: Balla Mónika (projekt asszisztens), Elekes Zoltán, Koren Miklós, Lengyel Balázs (csoportvezető), Tóth Gergő, Juhász Sándor, Michael Szell, Ságvári Bence

A globális népesség egyre inkább városokban tömörül, ami az új problémák megjelenése mellett a gazdasági- és technológiai fejlődést is nagymértékben segíti. A közgazdaságtan érvelése szerint ez nagyrészt annak köszönhető, hogy a sűrű városi környezetben könnyebben tanulnak egymástól a cégek és a munkavállalók, mint a gyéren lakott területeken. E tanulási folyamatok megértésének alapvető eszközei a kapcsolathálózatok, ugyanakkor nagyon keveset tudunk a városokban lévő hálózatokról.

A Lendület-kutatócsoport fő kérdése, hogyan befolyásolják a városi előnyök kialakulását a kapcsolathálózatok szerkezeti jellemzői és a hálózatokkal megragadható interakciók.

A kutatásban nagyméretű adatbázisokat használva komplex társadalmi és együttműködési hálózatokat elemzünk. Ezek az adatok lehetőséget adnak a kapcsolathálózatok regionális fejlődésben betöltött rövid, közép- és hosszú távú szerepének feltárására.

A rövid távú vizsgálat során telekommunikációs adatok segítségével, úttörő módon tárjuk fel a vállalatok közötti kapcsolathálózatok szerkezetét.

Ez a kutatás új betekintést nyújt majd többek között a vállalaton vagy iparágon belüli és vállalatok vagy iparágak határain átívelő kommunikáció jellemzőibe, illetve a regionális egyenlőtlenségek és kapcsolathálózatok közötti összefüggésekbe.

A középtávú vizsgálatban munkatársi kapcsolathálózatokat elemzünk, amelyeket saját kérdőíves felmérések eredményeit felhasználva generálunk adminisztratív adatbázisokból. Ebben a projektben a kapcsolathálózatok szerkezetével magyarázzuk a vállalatok és iparágak teljesítményét, azt feltételezve, hogy a munkatársi kapcsolathálózatban zajló tanulási folyamatok lecsapódnak a vállalatok tevékenységében is.

A hosszú távú hatást feltáró kutatásban szabadalmi adatokat használunk, és a feltalálók, illetve innovatív cégek közötti együttműködéseket vizsgáljuk. A projekt azt vizsgálja, miként hatottak az együttműködések az innováció térbeli koncentrátságára, bizonyos technológiák térbeli terjedésére, illetve régiók adott technológiában való kiemelkedésére.

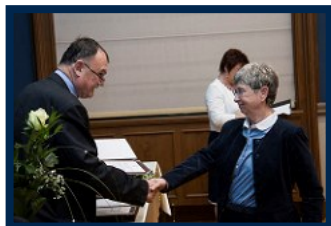
Az Agglomeráció és Társadalmi Kapcsolathálózatok elnevezésű csoportban a közgazdaság- és regionális tudományi érdeklődést kívánjuk ötvözni a társadalomtudományok egyéb területeivel, illetve a hálózattudomány és számítógépes társadalomtudomány módszereivel. Ennek megfelelően interdiszciplináris módon közelítjük a fenti kérdéseket, munkánkban vegyítjük a senior kutatóink közgazdaságtan, földrajz, szociológia és fizika diszciplínákban szerzett tapasztalatait.

A **kutatócsoport** 2017 szeptemberében alakult az MTA Lendület-programja segítségével Lengyel Balázs vezetésével.

Lengyel Balázs összefoglalója.

HÍREK, KITÜNTETÉSEK

Főtitkári elismerés kutatói munkáért



Török Ádám, Karsai Judit

Karsai Juditot, az MTA Közgazdaság- és Regionális Tudományi Kutatóközpont tudományos főmunkatársát a kutatóközpontban végzett több évtizedes megbízható, lelkiismeretes munkájáért, a kockázati- és magántőkepiac területén folytatott kutatásaiért, valamint a PhD-hallgatók oktatásában és a fiatal kutatók munkájában való odaadó segítségéért főtitkári elismerésben részesítette az Akadémia főtitkára.

Főtitkári elismerés tudományszervezői munkáért

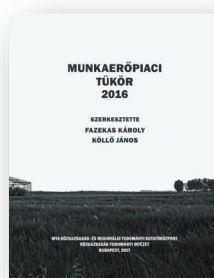
Tési-Páll Viktória, az MTA Közgazdaság- és Regionális Tudományi Kutatóközpont Közgazdaság-tudományi Intézetének projektasszisztensét a projektasszisztensi feladatok lelkiismeretes ellátásáért, különös tekintettel az európai uniós projektek és az OTKA-elszámolásában, pályázat-előkészítésében végzett magas színvonalú munkájáért részesült főtitkári elismerésben.



Tési-Pál Viktória

KÖNYVISMERTETÉS

Munkaerőpiaci tükör, 2016.



Fazekas Károly – Köllő János (szerk.): *Munkaerőpiaci tükör, 2016*. Budapest, MTA Közgazdaság- és Regionális Tudományi Kutatóközpont Közgazdaság-tudományi Intézet, 2017. 299 p.

A kötet a rendelkezésre álló statisztikák, elméleti kutatások és empirikus elemzések alapján közérthető formában, jól áttekinthető szerkezetben mutatja be a magyarországi munkapiaci folyamatok jellemzőit és belső összefüggéseit. A 2000 óta megjelenő évkönyvsorozatban publikált elemzések, adatok jól felhasználható ismereteket adnak és széles körben hasznosíthatók az államigazgatásban, önkormányzatoknál, civil szervezeteknél éppúgy, mint a felsőfokú oktatásban. Az idei Középkép-fejezet a munkaerőhiány magyarországi jellemzőit tárgyalja.

A kötet online [letölthető](#).

Compendium

Baranyi Béla: *Compendium — Válogatott tanulmányok a regionális tudomány köréből*. Debrecen, Debreceni Egyetemi Kiadó, 2017. 458 p.



Az MTA KRTK RKI nyugalmazott tudományos tanácsadója, a Debreceni Egyetem professor emeritusa, történész és a regionális tudomány avatott kutatójától újabb könyv jelent meg *Compendium – Válogatás a regionális tudomány köréből* címmel. A közel 500 oldalas tanulmánykötet olyan tematikus válogatást ad, amely — a magyar regionális tudomány tükrévé — kísérlet egy termékeny, tematikailag sokszínű életpálya eredményeinek egyetlen munkában történő összegzésére, tömörítésére, a már publikált kutatások új kontextusba ágyazott bemutatására. A szerző által művelt kutatási területek, az új- és jelenkori magyar gazdaság-, társadalom- és köztörténet, a terület-, a vidék- és településfejlesztés, az Alföld-kutatás, a perifériakutatás, a határtudomány, az államhatárokon átívelő kapcsolatok Kárpát-medencei dimenzióinak a vizsgálata alkotják a könyv fő tartalmi csomópontjait, egyben szerkezeti vázát. Mindeközben a választott műfaj szabályai szerint, a publikációs teljesítményhez képest szűkre szabott terjedelmi keretek között a könyv következetesen igyekszik

figyelembe venni a különböző részdiszciplínákat ötvöző regionális tudomány normatív követelményeire, sajátos szemléletére és módszertanára, annak a térbeliséget előtérbe helyező, átfogó társadalmi tudomány kritériumaira.

ESEMÉNYNAPLÓ

2017. OKTÓBER—2018. JANUÁR

Szemináriumi előadások

Rendszeres budapesti programok:
Economics with policy seminar series
KTI szemináriumsorozat
VGI Beszélgetések a világgazdaságról
VGI Vendégváró

Rendszeres vidéki programok:
DTO szemináriumok, Pécs
Smart City rendezvénysorozat, Győr

Economics with policy, MTA KRTK, Budapest

David Manlove (University of Glasgow): Algorithms for Paired and Altruistic Kidney Donation in the UK

Ugo Fratesi (Politecnico di Milano): Border regions in Europe: obstacles, (in)efficiency and compensation (joint work with Roberta Capello and Andrea Caragliu)

Matt V. Leduc (Aix-Marseille School of Economics, Aix-Marseille Université / GREQAM): Networked markets and relational contracts

Peter McAdam (Research Department at the European Central Bank): Anatomy of a "Miracle" - Assessing the Reform Period in China

Fabio Berton (Assistant Professor of Economic Policy at the Department of Economics and Statistics, University of Torino): Employment Protection Legislation and Mismatch: Evidence from a Reform

Regionális Kutatások Intézete

DTO szeminárium, Pécs

Lakócai Csaba: Helyi pénzek és újfajta fejlesztési szempontok

Világgazdasági Intézet, Budapest

Csütörtöki beszélgetések a világgazdaságról

Szanyi Miklós: Műszaki fejlődés és hosszútávú gazdasági ciklusok

N. Rózsa Erzsébet: Szaúdi-iráni vetélkedés a Közel-Keleten

Deák András: Az orosz energetikai exportdiverzifikáció hatása az európai piacokra — jobb-e Ázsia Európánál?

Kőrösi István: A humán tőke fejlesztésének és hasznosításának tendenciái az Európai Unióban - az oktatástól a K+F-ig

VGI Vendégváró

Sigér Fruzsina (Debreceni Egyetem): Négy éve a klubban — Horvátország EU-tagságának első tapasztalatai

Közgazdaság-tudományi Intézet, Budapest

KTI-szemináriumok

Elek Péter: The closer the better: does better access to outpatient care prevent hospitalization?

Bisztray Márta: Jönnek majd a baráti vállalatok? FDI hálózati hatások Közép-Európában

Lovász Anna: Nemek közötti eltérések a teljesítményben és a környezeti tényezők hatása a szubjektív visszajelzések szerepe online kísérletek alapján /habilitációs előadás/

Lengyel Balázs: Munkavállalók mobilitása, kapcsolathálózatok és a régiók termelékenysége

Kőszegi Botond: Browsing versus Studying Offers

Sebestyén Tamás: Aggregált ingadozás és koncentrált keresleti sokkok Létezik-e célzott támadás a makroökonómiában?

Biró Péter: Vesezsereprogramok Európában

Rendezvények

október 18. Győr, Dr. Kassay János (egyetemi adjunktus, Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem, Csíkszereda): Vidékfejlesztés, problémák és megoldások Székelyföldön, Magyar Földrajzi Társaság, MTA KRTK RKI NYUTO, Széchenyi István Egyetem közös rendezvénye

november 6. Budapest, Nézőpont kérdése? Válság(ok) és értelmezéseik az európai periférián, nyílt vitautülés, MTA KRTK RKI Társadalmi egyenlőtlenségeket kutató horizontális műhely

november 15. Győr Dr. Hardi Tamás: Geopolitikai és természeti kincsek a Duna-Deltában, ismeretterjesztő előadás a Magyar Tudomány Ünnepe alkalmából

november 16—17. Budapest, Transition in Agriculture – Agricultural Economics in Transition XIV., nemzetközi konferencia, MTA KRTK KTI

november 22. Budapest, Enyedi György emlékülés, MTA IX. osztály, MTA Regionális Tudományok Bizottsága, Magyar Regionális Tudományi Társaság és MTA KRTK RKI

november 24—25. Szirák, Kísérlet és Empíria – Munkaerőpiaci kutatások 2017, éves sziráki munkatudományi konferencia, MTA KRTK KTI

november 28. Pécs, Hulladék vs. Erőforrás – Egy nagyváros lehetséges útjai a körforgásos gazdaság felé, konferencia MTA KRTK RKI

november 30—december 1. Budapest, 3rd "The Role of State in Varieties of Capitalism" (SVOC) nemzetközi konferencia, MTA KRTK VGI, Center for European Neighborhood Studies, Central European University

december 13. Győr, Bognár Tamás: Élet Ausztráliában, ismeretterjesztő előadás, Magyar Földrajzi Társaság, MTA KRTK RKI NYUTO

december 14. Budapest, Oroszország új utakon? Putyin harmadik elnöki ciklusának értékelése, panelbeszélgetés, MTA KRTK VGI

december 18. Szabadka, Határformáló erők konferencia, MTA KRTK RKI, szabadkai Regionális Tudományi Társaság, MRTT

január 15. Budapest, Munkaerőpiaci Tükör – 2016. kötetbemutató konferencia, MTA KRTK KTI



Válogatás

Könyvek

Jankó Ferenc – Fábíán Attila – **Hardi Tamás** (szerk.): *Burgenland*. Budapest: Nemzetstratégiai Kutatóintézet, (A Kárpát-medence régiói; 14.), 2017. 551 p.

Judit Keller – Krisztina Keresztély – **Tünde Virág**. (eds.): *Our Neighbourhoods' Heroes: Stories on Citizen Participation in Local Development in European Cities*. Berlin: Comparative Research Network, 2017. 158 p.

Fazekas Károly – Köllő János (szerk.): *Munkaerőpiaci tükör, 2016*. Budapest: MTA Közgazdaság- és Regionális Tudományi Kutatóközpont Közgazdaság-tudományi Intézet, 2017. 299 p.

Könyvfejezetek

Barna Róza Emília – Csányi Gergely – Gagyi Ágnes – **Gerőcs Tamás**: East-Central European feminist activism in the context of uneven development in the EU, and ways to move forward. In: Kovács Eszter (ed.): *The Future of the European Union: Feminist Perspectives from East-Central Europe*. p. 107. Budapest: Friedrich Ebert Stiftung, 2017. p. 69–79.

Biró Péter: Applications of Matching Models under Preferences. In: Ulle Endriss (ed.): *Trends in Computational Social Choice*. Amsterdam: AI Access, 2017. p. 345–373.

Cseh Ágnes: Popular Matchings. In: Ulle Endriss (ed.): *Trends in Computational Social Choice*. Amsterdam: AI Access, 2017. p. 105–122.

Deák András György: Does Europe need Energy Dialogue with Russia? In: Szemikasev, V. V. (ed.): *Ekonomiczeszkije problemi energeticseszkogo kompleksza*. Konferencia helye, ideje: Moszka, Oroszország, 2017.11.07–2017.11.08. Moszka: RAN, 2017. p. 101–121.

Drahokoupil Jan – McCaleb, Agnieszka – Pawlicki, Peter – **Szunomár Ágnes**: Huawei in Europe: strategic integration of local capabilities in a global production network. In: Jan Drahokoupil (ed.): *Chinese investment in Europe: corporate strategies and labour relations*. Brussels: European Trade Union Institute (ETUI), 2017. p. 211–229.

Kóczy László Á. – Biró Péter – Sziklai Balázs: US vs. European apportionment practices: the conflict between monotonicity and proportionality. In: Ulle Endriss (ed.): *Trends in Computational Social Choice*. Amsterdam: AI Access, 2017. p. 309–325.

Madarász Aladár: Bevezetés. In: Ricardo David: *A politikai gazdaságtan és az adózás alapelvei: válogatás egyéb írásokból és parlamenti beszédekből*. Budapest: Napvilág Kiadó, 2017. p. 7–63.

McCaleb, Agnieszka – **Szunomár Ágnes**: Chinese foreign direct investment in central and eastern Europe: an institutional perspective. In: Jan Drahokoupil (ed.): *Chinese investment in Europe: corporate strategies and labour relations*. Brussels: European Trade Union Institute (ETUI), 2017. p. 121–140.

Sass Magdolna: Is a live dog better than a dead lion?: seeking alternative growth engines in the Visegrad countries. In: Galgóczi Béla – Jan Drahokoupil (eds.): *Condemned to be Left Behind? Can Central and Eastern Europe Emerge from its Low-Wage Model?*. Brussels: European Trade Union Institute (ETUI), 2017. p. 47–79.

Orosz Ágnes – Szunomár Ágnes: Trade and investment in Central Europe: the lessons of transition for post-socialist Southeast Asia. In: Bolesta, A. (ed.): *Post-Communist Development: Europe's Experiences, Asia's Challenges*. Warsaw: Collegium Civitas Press, 2017. p. 101–132.

Velkey Gábor: Az állam és az önkormányzatok. In: Ferge Zs.: *Magyar társadalom- és szociálpolitika (1990–2015)*. 510 p. Budapest: Osiris Kiadó, 2017. p. 125–160.

Folyóiratcikkek

Artnér Annamária: Cycles of nationalisation and privatisation, and the role of the state in Ireland. *Acta Oeconomica*, Vol.67. No. 4. 2017. p. 557–583.

Balogh Péter: The revival of 'Central Europe' among Hungarian political elites: its meaning and geopolitical implications. *Hungarian Geographical Bulletin*, Vol. 66. No. 3. 2017. p. 191–202.

Bakucs Zoltán – **Benedek Zsófia** – Kiss Veronika: A magyar háztartások élelmiszer-fogyasztásának alakulása a 2007 és 2009 közötti pénzügyi válság tükrében. *Statisztikai Szemle*, 95. évf. 10. sz. 2017. p. 1023–1035

Baráth Lajos – Bokusheva, Raushan – **Fertő Imre**: Demand for farm insurance under financial constraints. *Eastern European Economics*, Vol. 55. No. 4. 2017. p. 357–376.

Békés Gábor – Fontagné, Lionel – **Muraközy Balázs** – Vicard, Vincent: Shipment frequency of exporters and demand uncertainty. *Review Of World Economics*, Vol. 153. No. 4. 2017. p. 779–807.

Csercsik Dávid – **Kóczy Á László**: Efficiency and stability in electrical power transmission networks: a partition function form approach. *Networks And Spatial Economics: A Journal Of Infrastructure Modeling And Computation*, Vol. 17. No. 4. 2017. p. 1161–1184.

Czeglédi Tibor – **Simonovits András** – Szabó Endre – Tir Melinda: What has been wrong with the retirement rules in Hungary? *Acta Oeconomica*, Vol. 67. No. 3. 2017. p. 359–387.

DellaVigna, Stefano – **Lindner Attila** – **Reizer Balázs** – Schmieder, Johannes F: Reference-dependent job search: evidence from Hungary. *Quarterly Journal Of Economics*, Vol. 132. No. 4. 2017. p. 1969–2018.

Dudás Gábor – Boros Lajos – Vida György: Comparing the temporal changes of airfares on online travel agency websites and metasearch engines. *Tourism*, Vol. 65. No. 2. 2017. p. 187–203.

Farkas Jenő Zoltán – **Lennert József** – **Kovács András Donát** – Kanalas Imre: Impacts and consequences of residential segregation of Roma in urban spaces: Case studies from Hungary. *Urbani Izziv*, Vol. 28. No. 2. 2017. p. 136–148.

Fertő Imre: Economic crisis and the fragility of world wine export. *Agris On-Line Papers In Economics And Informatics*, Vol. 9. No. 4. 2017. p. 25–32.

Grünhut Zoltán: Concepts, approaches and methods on Europeanisation – a meta-analysis. *Eastern Journal of European Studies*, Vol. 8. No. 1. 2017. p. 157–176.

Hajdú Zoltán: Állam vagy/és ország: Fogalmi és területi ütközések a Kárpát-medencében. *Történeti Földrajzi Közlemények*, 5. évf. 3–4. sz. 2017. p. 1–21.

Hardi Tamás – Uszkai Andrea: Theoretical models of cross-border integration. *Sociální Studia/ Social Studies*, Vol. 14. No. 1. 2017. p. 9–30.

Karsai Judit: Az állam kockázattitőke-piaci részvételének átláthatósága Magyarországon. *Közgazdasági Szemle*, 64 évf. 12. sz. 2017. p. 1316–1342.

Kovács Sándor Zoltán: Város-vidék-kapcsolat a magyar pénzügyintézet-hálózatban. *Területi Statisztika*, 57. évf. 5. sz. 2017. p. 495–511.

Kovai Cecília: Kemény István munkáinak hatása a magyarországi szociológiai cigánykutatásokra egy antropológus nézőpontjából. *Replika*, 104. évf. 4. sz. 2017. p. 23–30.

Laki Mihály: Hungarian Grand Entrepreneurs in the System of National Cooperation: the Chances of Civil/Bourgeois Development after 2010 (An Extension of Research). *Corvinus Journal Of Sociology And Social Policy*, Vol. 8. No. 3. 2017. p. 283–294.

Molnár György: Capability building combined with microcredit: the loan alone is insufficient. *Journal Of Social Entrepreneurship*, Vol. 8. No. 3. 2017. p. 354–374.

Muraközy Balázs – Reizer Balázs: A magyar vállalati adózás heterogenitása. *Közgazdasági Szemle*, 64 évf. 12. sz. 2017. p. 1233–1264.

Németh Krisztina: Beszéd hallgatás: A csend interpretálása és a megismerés dilemmái a társadalomtudományi kutatásban. *Szociológiai Szemle*, 27. évf. 2. sz. 2017. p. 4–22.

Oblath Gábor: FDI flows and reinvested earnings: statistical measurement, perceptions and economic interpretation. *Hungarian Statistical Review*, Vol. 95. No. 21. 2017. p. 48–77.

Potluka, Oto – **Kálmán Judit** – Musiałkowska Ida – Idczak, Piotr: Non-profit leadership at local level: reflections from Central and Eastern Europe. *Local Economy*, Vol. 32. No. 4. 2017. p. 297–315.

Páger Balázs: Entrepreneurship Ecosystem in Central and Eastern European Region. *Erenet Profile*, 12. évf. 4. sz. 2017. p. 15–24.

Uzzoli Annamária – Vitrai József – Tóth Gergely: Az egészségügyi ellátáshoz való hozzáférés területi egyenlőtlenségeinek vizsgálata az akut miokardiális infarktus okozta halálozás adatainak felhasználásával. *Egészségfejlesztés*, 58. évf. 3. sz. 2017. p. 7–17.

Váradai Monika Mária – Durst Judit – **Fehér Katalin** – **Németh Krisztina** – **Virág Tünde**: Kényszerű mobilitás: migrációs utak hátrányos helyzetű vidéki terekben. *Socio.hu: Társadalomtudományi Szemle*, 7. évf. 3. sz. 2017. p. 25–46.

Vincze János: Információ és tudás. A big data egyes hatásai a közgazdaságtanra. *Közgazdasági Szemle*, 64. évf. 11. sz. 2017. p. 1148–1159.

Virág Tünde: A közösségi narratíva szerepe az eltakart valóság megismerésében. *Szociológiai Szemle*, 27. évf. 2. sz. 2017. p. 54–67.

Zsibók Zsuzsanna: Continuing divergence after the crisis: long-term regional economic development in the United Kingdom. *Regional Statistics*, Vol. 7. No. 1. 2017. p. 17–42.

PROGRAMAJÁNLÓ

2018. JANUÁR—MÁRCIUS

Előadások külföldön

Időpont	Helyszín	Konferencia	Előadó	Előadás címe
I.31.—II.2.	Barcelona, Spanyolország	4th Geography of Innovation Conference	Lengyel Balázs, Ságvári Bence	Endogenous Network Fragmentation
			Elekes Zoltán, Ron Boschma, Lengyel Balázs	Foreign Firms as Agents of Structural Change in the dependent market economy of Hungary
			Juhász Sándor, Lengyel Balázs	Creation and Persistence of Ties in Cluster Knowledge Networks
II.-5—9.	Innsbruck, Ausztria	12th International European Forum on System Dynamics and Innovation in Food Networks	Bakucs Zoltán	Convergence of Hungarian LAU1 regions
			Molnár Adrienn	Supply chain relationships - cases from psychotherapy
II.23—25.	Lecce, Olaszország	8th Southern Europe Experimental Team's Meeting SEET Workshop 2018	Kiss Hubert János	Inequality aversion and obviously dominant strategies
III.14—17.	London Egyesült Királyság	85th International Atlantic Economic Conference	Major Iván	Two-Sided Information Asymmetry in the Healthcare Industry

Előadások itthon

Időpont	Helyszín	Rendezvény	Előadó	Előadás címe
III.22—23.	Győr	Közlekedéstudományi konferencia 2018	Jóna László	Burgenland határ menti közlekedésének változása

Aktuális programok

január 25. Győr, NYUTO Szeminárium, Rechnitzer János: Nagyvárosok a magyar területi politikában és fejlesztésben

január 30. Demeter Gábor (Győr Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatala): Várostervezés alkalmazás bemutatása, Smart Cities rendezvénysorozat, Győr MTA KRTK RKI NYUTO

február 1. Budapest, Király Júlia: Monetáris politikai döntések a 2008. októberi likviditási válságot megelőzően, KTI szeminárium

február 1. Budapest, Simai Mihály: A következő világgazdasági válság, VGI műhelybeszélgetések

február 8. Budapest Tóth István János: Versenyerősség, társadalmi veszteségek és a 25 millió forintos értékhatár rejtélye. Magyar közbeszerzések empirikus elemzése 2009-16

április 19—20. Pécs, Körkörös gazdaság társadalmi gazdasági, környezeti és regionális szempontjai nemzetközi konferencia a MTA KRTK RKI Dunántúli Tudományos Osztálya 75. évfordulója alkalmából

ÜZENŐFAL

Munkatársat keresünk

A Világgazdasági Intézet munkatársat keres tudományos titkár, projektügyintéző munkakörbe.
Jelentkezési határidő: 2018. február 10.

Hírlevél szerkesztője: Balabán Zsuzsa
Olvasószerkesztő: Patkós Anna

Feliratkozás/leiratkozás:
balaban.zsuzsa@krtk.mta.hu

Központi titkárság: 1097 Budapest, Tóth Kálmán utca 4. E-mail: titkarsag@krtk.mta.hu

Közgazdaság-tudományi Intézet, 1097 Budapest, Tóth Kálmán utca 4. Telefon: (+36-1) 309-2652, Fax: (+36-1) 309-2650, E-mail: kti.titkarsag@krtk.mta.hu

Világgazdasági Intézet, 1097 Budapest, Tóth Kálmán utca 4., Telefon: (+36-1-) 309-2643, Fax: (+36-1-) 309-2624, E-mail: vgi.titkarsag@krtk.mta.hu

Regionális Kutatások Intézete, 7621 Pécs, Papnövelde u. 22., Postacím: 7601 Pécs, Pf. 199., Telefon: (+36-72) 523 800, Fax: (+36-72) 523 803, E-mail: rkk@rkk.hu

Alföldi Tudományos Osztály, 6000 Kecskemét, Rákóczi út 3., Postacím: 6001 Kecskemét, Pf. 261., Telefon: (+36-76) 502 840, Fax: (+36-76) 502 849

5600 Békéscsaba, Szabó D. u. 40-42., Telefon: (+36-66) 328 577, Fax: (+36-66) 441 801

Dunántúli Tudományos Osztály, 7621 Pécs, Papnövelde u. 22., Postacím: 7601 Pécs, Pf. 199., Telefon: (+36-72) 523 823, Fax: (+36-72) 523 822

Közép- és Észak-magyarországi Tudományos Osztály, 1097 Budapest, Tóth Kálmán utca 4., Telefon: (+36-1) 309 2684, Fax: (+36-1) 309 2688

Nyugat-magyarországi Tudományos Osztály, 9022 Győr, Liszt Ferenc u. 10., Postacím: 9002 Győr, Pf. 420. Telefon: (+36-96) 516 570, Fax: (+36-96) 516 579

